

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΥΡΟΥΣ ΚΥΚΝΟΥΣ ΣΤΑ... ΜΑΥΡΑ ΜΠΑΛΟΝΙΑ

*της Ελένης Αργυροπούλου-Σαραφοπούλου
πτυχ. Κοιν. Θεολογίας*

Ως την ανακάλυψη της αυστραλιανής ηπείρου, αυτής της «άγνωστης νότιας γης», όλοι πίστευαν πως οι κύκνοι είναι μόνο λευκοί. Ξαφνικά όμως, το 1697, ένας Ολλανδός εξερευνητής, ο Βίλεμ ντε Φλάμιν, ανακάλυψε στην Αυστραλία μαύρους κύκνους. Κατ' αυτόν τον τρόπο, ανέτρεψε μια φαινομενική αλήθεια. Έκτοτε, η έννοια των «μαύρων κύκνων» σχετίζεται με οτιδήποτε μοιάζει αλλόκοτο, αναπάντεχο, απρόσμενο, που έρχεται εντελώς αιφνιδιαστικά, χωρίς κανείς να το περιμένει. Το σπάνιο αυτό φαινόμενο θεωρείται ως συμβάν χαμηλής συχνότητας, αλλά υψηλού αντίκτυπου. Είθισται δε, όταν εμφανίζεται να σηματοδοτεί ένα κομβικό σημείο στην κοινωνία, να ανατρέπει δραματικά τη δομή της και συχνά ακόμη και την ίδια την πορεία της ιστορίας.

Η θεωρία των «μαύρων κύκνων» διατυπώθηκε από τον μαθηματικό, οικονομολόγο και αναλυτή κινδύνου Νασίμ Νίκολας Τάλεμπ και δημοσιεύθηκε το 2007. Πρόκειται για την προσέγγιση κατά την οποία πραγματοποιούνται γεγονότα που –αν και δεν ήταν θεωρητικά απίθανα– ήταν πρακτικά αδύνατο να συμβούν. Για την ακρίβεια, ήταν περιστατικά που κανείς δεν περίμενε πως θα συνέβαιναν (τουλάχιστον μέχρι αποδείξεως του εναντίου).

Περνώντας από τη θεωρία στην πράξη, ως τέτοια θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν συμβάντα-σταθμοί στην παγκόσμια ιστορία, όπως η τρομοκρατική επίθεση της Αλ Κάιντα στο Παγκόσμιο Κέντρο Εμπορίου στη Ν. Υόρκη στις 11/9/2001, καθώς και το μεγάλο τσουνάμι στην Ιαπωνία τον Μάρτιο του 2011.

Συγκεκριμένα, δύο πιο πρόσφατα γεγονότα, η επιδημία του κορωνοϊού (με όλα τα συνακόλουθα) και η ανείπωτη τραγωδία στα Τέμπη, αποτελούν τρανή επικύρωση της εν λόγω θεωρίας. Αναμφίβολα στα παραπάνω θίγεται –εκτός των άλλων– το θέμα της ασφάλειας, στο όνομα της οποίας και στις δύο περιπτώσεις οι ιθύνοντες έπαιρναν όρκο.

Στην πρώτη περίπτωση, αρκεί να θυμηθούμε τις [ψεύτικες υποσχέσεις](#) περί τείχους ανοσίας, αποτελεσματικότητας του εμβολίου, προστασίας της μάσκας, αλλά και των δρακόντειων

υγειονομικών μέτρων παράλληλα με τη σωματική και ψυχολογική [τρομοκρατία](#) του πολιτικού ολοκληρωτισμού. Lockdown, απάνθρωπα πρόστιμα (που ενίοτε έφθαναν και σε εκφοβισμό με [ποινή φυλάκισης](#)), βεβαιώσεις μετακίνησης, rapid tests, χρήση μάσκας σε βαθμό παραλογισμού –ακόμα και σε μικρά παιδιά (!), περιορισμός της ελευθερίας συνάθροισης, κλείσιμο δημόσιων χώρων και εισόδου στη χώρα, καθώς και άλλων τέτοιων αδιανόητων που αποδείχθηκαν [άχρηστα](#) –κι ας το κραυγάσαμε ήδη από τότε, δήθεν για τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας. Εκφράσεις όπως [«ανεγκέφαλοι»](#), [«ψεκασμένοι συνωμοσιολόγοι»](#), [«χαλασμένοι στο μυαλό»](#), «πρότυπα προς αποφυγήν», [«άτομα με αντικοινωνική και αντιδημοκρατική συμπεριφορά»](#), «ηλίθιοι», [«ψευτόμαγκες»](#), [«που στέλνουν μαζικά κόσμο στα νεκροταφεία»](#) αφού οι ίδιοι αποτελούν [«το ρεζερβουάρ κίνησης του ιού»](#), ακούγονταν καθημερινά λαιοδρώντας τους ανθρώπους εκείνους που απλά ασκούσαν τα δημοκρατικά τους δικαιώματα.

Στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς, η υποχρέωση για χρήση μάσκας (που εξακολουθεί να ισχύει –πρωτοτυπία και σε αυτό!), επιβλήθηκε ως ένα ακόμη φασιστικό μέτρο, ενώ δεν μπορεί κανείς να ξεχάσει την πρόταση περί υποχρεωτικού εμβολιασμού [των εργαζομένων σε αυτά](#), σαν αυτή να ήταν η μεγαλύτερη απειλή για τη διατάραξη της ασφάλειας των επιβατών. Αυστηρότατοι έλεγχοι και κυρώσεις επιβλήθηκαν με ταυτόχρονη διατυμπάνιση της αξίας της μάσκας (διακυβεύονταν πάλι μεγάλα [συμφέροντα](#)), τη στιγμή που δεν πληρούνταν ούτε καν ο στοιχειώδης έλεγχος ασφαλούς κυκλοφορίας και μετακίνησης. Την ίδια ώρα που επιβάλλονταν τιμωρητικά και παραδειγματικά πρόστιμα για τη [μη χρήση μάσκας](#) στα τρένα, εκείνα έτρεχαν με ιλιγγιώδη ταχύτητα, δίχως να υπάρχει [σύστημα ανίχνευσης λαθών](#), ούτε καν επαρκές προσωπικό. Είχε, θαρρείς, μεγαλύτερη προτεραιότητα η χρήση μάσκας (τι θυμηδία!) –πράγμα που ήδη από τότε αλλά και πολύ περισσότερο σήμερα αποδείχθηκε [όχι μόνο άχρηστο και αναποτελεσματικό](#), αλλά και επικίνδυνο για τη [σωματική](#) και [ψυχική](#) υγεία. Ήταν κι αυτό ένα ακόμη πείραμα συμμόρφωσης...

Τραγελαφικό κι όμως το κράτος χρέωνε παράνομα πρόστιμα τη στιγμή που από το 2000 είχαν πληρωθεί από τον ελληνικό λαό εκατομμύρια για εγκατάσταση κέντρου τηλεδιόκισης και σηματοδότησης, το οποίο τελικά αποδείχθηκε φάντασμα, με ημερομηνία εγκαινίων του [την επομένη του δυστυχήματος](#).

Ανθρώπινες ζωές χάθηκαν, οικογένειες διαμελίστηκαν –μεταφορικά και κυριολεκτικά, βυθίστηκαν σε απύθμενη, άδικη, άνιση θλίψη και σιωπή. Ένα ταξίδι χωρίς επιστροφή... Για να ακουστεί και το κυριολεκτικά απίστευτο και εξοργιστικό πως οι άνθρωποι αυτοί χάθηκαν, [θυσιάστηκαν](#) (σε ποιον/ποιους;) για το «[κοινό καλό](#)» (για μια ακόμη φορά!), ως άλλα εξιλαστήρια θύματα. Αθελά τους –ή μήπως ηθελημένα;– μαρτυρούν τις ρυπαρές τους προθέσεις, το διπρόσωπο (ή μάλλον απρόσωπο) του προσώπου-προσωπείου τους. Ασυνειδησία, αναισθησία, [ανευθυνότητα](#) για το χάος που αφήνουν πίσω τους. Πόσοι άραγε συλλογίστηκαν τις συνέπειες των τραγικών [ελλείψεων-παραλείψεων](#) τους; Πόσοι έκαναν τον τραγικό απολογισμό των τραυμάτων που ποτέ δεν θα κλείσουν όχι μόνο στα σώματα αλλά και στις ψυχές;

«Μεγαρέων δάκρυα» ως απάντηση... Είναι γνωστό ότι ο κροκοδείλος βγάζει δάκρυα ως φυσική ανάγκη λίπανσης των ματιών του ως συνέπεια της πολύωρης παραμονής του έξω από το νερό. Ωστόσο, λέγεται πως τα κροκοδείλια δάκρυα για τους κροκοδείλους του Νείλου είναι μια έκφραση της τραγικής διαπίστωσής τους ότι το κεφάλι του θύματος το οποίο συχνά καταβροχθίζουν πρώτο, είναι άσαρκο, λεπτό και ισχνό, χωρίς κρέας, άρα μη χορταστικό.

Τα μαύρα μπαλόνια που αφέθηκαν στον αττικό ουρανό την περασμένη Κυριακή στο συλλαλητήριο ήρθαν για να θυμίσουν τις ψυχές που έφυγαν άδικα... Να ενωθούν και να γίνουν φωνές ώστε να ακουστούν ψηλά στον ουρανό σαν μια απελπισμένη έκκληση για βοήθεια, για δικαίωση και ανάσταση. Κι όμως. Την ίδια ώρα που χύνονταν κροκοδείλια δάκρυα με προσποιητές συγγνώμες, δυνάμεις των ΜΑΤ [χρησιμοποιούσαν χημικά, προσπαθώντας να κατεδαφίσουν τα μαύρα μπαλόνια](#): αυτές τις σκοτωμένες, μαύρες ελπίδες... Το έχουν, φαίνεται, στη μοίρα τους τα συλλαλητήρια: όπως ακριβώς και τότε, τον Αύγουστο του '21, που τα δακρυγόνα δεν πετύχαιναν παρά να πονέσουν τα ήδη δακρυσμένα μας μάτια και να τσούξουν με την πικρή γεύση στο στόμα τις ήδη ανοιχτές πληγές. Μπορεί να στέγνωσε το στόμα, μα δεν στέρευσε η πρόθεση. Το ακριβώς αντίθετο, μάλιστα: θέριεψε το πάθος για δικαιοσύνη, αλήθεια, ελευθερία.

Δύο τρένα στην ίδια γραμμή επί 12 λεπτά, με ταχύτητα 166 χλμ/ώρα για μια απόσταση περίπου 20 χιλιομέτρων. Σε μια εποχή [ψηφιακού οργασμού](#), όπου ολόένα και νέες εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης και ψηφιακής παρακολούθησης/ιχνηλάτησης γίνονται γνωστές, που η μετακίνηση γίνεται με ψηφιακά πάσα και βασίζεται ολόένα και περισσότερο στην ψηφιακή τεχνολογία,

δεν υπάρχει ένα στοιχειώδες [σύστημα ελέγχου και τηλεδιοίκησης στα τρένα!](#) Κι ενώ κάποιοι την ίδια ώρα στο όνομα της ασφάλειας [«αναθεματίζουν και ομνύουν»](#) με μια φίλαυτη, ναρκισσιστική διάθεση αποθέωσης των δυνατοτήτων τους και της ύλης, ανθρώπινα σώματα διαμελίζονται, κατακαίονται και εξαϋλώνονται...

Κι όμως, η ασφάλεια και η ηλεκτρονική παρακολούθηση φαίνεται να λειτουργεί άψογα στη χώρα όταν αυτή το θέλει. Αρκεί να θυμηθεί κανείς τα δρακόντεια, πρωτοφανή μέτρα που πάρθηκαν για τη μεταφορά των πρώτων εμβολίων στην Ελλάδα. Αντιτρομοκρατική και 4.000 αστυνομικοί με παρουσία ελικοπτέρων και drones, με παράλληλη χρονομέτρηση της διαδρομής και [διαρκή εντοπισμό του στόχου](#)... Επιπλέον, τα «πράσινα πιστοποιητικά» είχαν (φαινομενικά) τον ρόλο της ασφαλούς μετακίνησης, ενώ την ίδια ώρα ο πρώην υπουργός Υγείας κ. Κικίλιας δήλωνε περιχαρής: «Πάντα μπορεί η πολιτεία να εντοπίσει όσους δεν έχουν εμβολιαστεί και να τους [επιβάλει κυρώσεις](#)». Ασφαλώς. Δεν πρέπει άλλωστε να ξεχνάμε τον ρόλο ακόμη και [σκυλιών](#) στην όλη παρακολούθηση.

Στην απίστευτη πραγματικότητα των «μαύρων κύκνων», η ακαρδία, η ψυχρότητα, η αδιαφορία, η παθητικότητα, η απουσία σεβασμού και η αδικία τρέχουν με ιλιγγιώδεις ταχύτητες στις ίδιες ράγες. Μαύρες, décaféiné –ή καλύτερα zero– κοινωνίες φλερτάρουν με τα ρηγά ανθρώπινα αισθήματα σε έναν συρμό. Έναν συρμό γεμάτο μαύρα μπαλόνια. Υπάρχει όμως κάτι που τρέχει ακόμα πιο γρήγορα από την ταχύτητα του τρένου. Κι αυτό είναι το φως... Έρχεται Ανάσταση!

«Εμείς δεν ξέρουμε τι είναι η ομίχλη. Εμείς, που λες, όλα τα φτιάχνουμε στο φως».

Γ. Ρίτσος

*«Βαριά τα μαύρα κρέπια η νύχτα σέρνει
κι η πλάση μια θωριά θλιμμένη παίρνει.
Δεν πάει καιρός που μεσ' από τα πλήθια*

*κάποιος πιστός ξεχώρισε. Κοντάρι
δεν άδραξε για να χτυπήσει στήθια
Θεού. Του δόθηκε η μεγάλη χάρη
Θεό να θάψει. Ο τάφος, να! Θλιμμένα
κανένας μπρος στο μάρμαρο δε γέρνει,
μα η πλάση κλαίει κι είναι όλα βουτηγμένα
στα κρέπια τα πηχτά που η νύχτα σέρνει.*

*Τα μαύρα κρέπια η μέρα τώρα σκίζει,
κι ο ήλιος χρυσαφένιος πορφυρίζει.
Ανοίγει ο τάφος. Γύρωθε πετάνε
αγγέλοι. Πέφτουν χάμου θαμπωμένοι
οι αντίχριστοι. Οι άγγελοι τραγουδάνε·
καθένας τους μιαν αρμονία υφαίνει
κι ένα όνειρο. Τα ζαφειρένια πλάτια
αχολογάνε. Ο ουρανός χωρίζει
να Τον δεχτεί στα αιθέρια του παλάτια
κι η μέρα όλο και μαύρα κρέπια σκίζει».*

«ΑΝΑΣΤΑΣΗ», Κ. Καρυωτάκης